

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра романської філології

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(ФРАНЦУЗЬКОЇ)

підготовки галузі знань	бакалавра В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальності спеціалізації	В11 Філологія В11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійної програми	Мова і література (англійська). Переклад

Силабус освітнього компонента «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ФРАНЦУЗЬКОЇ)» підготовки бакалавра, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробник:

Бондарук Л. В., професор кафедри романської філології, доктор філологічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми проф. Ущина В. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри романської філології, протокол № 1 від 28 серпня 2025 року.

Завідувач кафедри

проф. Станіслав О. В.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1а денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Форма навчання: <i>денна</i>	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний ОК 18
Кількість годин/кредитів 180 год. / 6 кредитів		Рік навчання: 3-й
		Семестр: 5-6-ий
		Лекції: 5-ий сем – 12 год. 6-ий сем – 12 год.
		Практичні: 5-ий сем – 30 год. 6-ий сем – 34 год.
		Самостійна робота: 82 год.
ІНДЗ: <i>немає</i>		Консультації: 10 год.
	Форма контролю: 5 семестр – залік; 6 семестр – екзамен.	
		Мова навчання: <i>українська, французька.</i>

Таблиця 1б заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Форма навчання: <i>заочна</i>	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний ОК 18
Кількість годин/кредитів 180 год. / 6 кредитів		Рік навчання: 3-й
		Семестр: 5-6-ий
		Лекції: 5-ий сем – 4 год. 6-ий сем – 4 год.
		Практичні: 5-ий сем – 10 год. 6-ий сем – 10 год.
		Самостійна робота: 130 год.
ІНДЗ: <i>немає</i>		Консультації: 22 год.
	5 семестр – залік; 6 семестр – екзамен.	
		Мова навчання: <i>українська, французька</i>

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Бондарук Людмила Василівна
Науковий ступінь	Доктор філологічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Професор кафедри романської філології
Контактна інформація	bondaruk.liudmyla@vnu.edu.ua
	Корпус № 3 (А), каб. 224А
Дні занять	https://bit.ly/3YF7Tzy
Консультації	Згідно з графіком, затвердженим на кафедрі. Усі запитання та звернення можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Цей курс є необхідним для формування у здобувачів вищої освіти навичок письмового перекладу текстів різних стилів і жанрів з французької мови як другої іноземної. Він становить одну з допоміжних ланок у підготовці фахівців-перекладачів, які будуть конкурентноздатними на сучасному ринку праці. *Об'єктом* вивчення дисципліни є письмовий **переклад** текстів різних стилів та жанрів. *Предметом* вивчення курсу є лексико-граматичні та семантико-стилістичні, культурологічні та часові аспекти перекладу, особливості перекладу художніх текстів.

2. Пререквізити. Інформаційною та теоретичною базою ОК «Практичний курс письмового перекладу з другої іноземної мови (французької)» є курси «Академічне письмо і риторика», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Інформаційні технології в лінгвістиці», «Лінгвокраїнознавство франкомовних країн», «Французька мова», «Вступ до перекладознавства», «Теорія і практика перекладу».

Постреквізити: знання та навички з цього ОК можуть бути використані під час вивчення освітнього компонента «Практичний курс письмового перекладу з другої іноземної мови (французької)», під час проходження перекладацьких практик (навчальної та виробничої); під час підготовки до Атестаційного екзамену, а також у подальшій професійній філологічній та перекладацькій діяльності: здійснювати адекватний усний/письмовий переклад у різних комунікативних ситуаціях, для участі у міжнародних проєктах, конференціях, тренінгах, наукових та інших заходах; можливість спілкуватися та співпрацювати з французькими партнерами.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Основною *метою* курсу є опанування здобувачами навичок та умінь письмового перекладу з урахуванням лексичних і граматичних особливостей інтерпретації франкомовного тексту; формування навичок письмового перекладу текстів різних стилів; практичне застосування набутих теоретичних знань з перекладознавства; використовувати різні види стратегій та прийомів перекладу для здійснення ефективної перекладацької діяльності, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Завдання курсу: ознайомити здобувачів з лексичними, граматичними, синтаксичними і стилістичними особливостями перекладу; формувати навички перекладу та редагування художнього тексту; формувати компетентності для виконання перекладознавчого аналізу текстів різних стилів.

З метою успішної реалізації завдань курсу та досягнення програмних результатів, передбачених ОК, застосовуються такі **методи навчання:** пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, аргументативний, метод моделювання дій перекладача, методи контролю та самоконтролю.

4. Результати навчання (Компетентності):

У процесі вивчення ОК здобувачі освіти повинні опанувати такі *загальні та фахові* компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності

- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
 - ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
 - ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
 - ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
 - ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах та реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
 - ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
 - ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
 - ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
 - ФК 11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
 - ФК 12. Здатність до організації ділової та *міжкультурної* комунікації.
 - ФК 13. Здатність володіти знаннями про соціокультурні реалії та лінгвокультурні особливості країн, мови яких вивчаються, та використовувати ці знання для організації успішної міжкультурної комунікації, інтерпретації та перекладу тексту.
- Вивчення даного курсу сприяє тому, що здобувачі будуть:
- ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
 - ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
 - ПРН 3. Організовувати процес навчання та самоосвіти.
 - ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
 - ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
 - ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. *Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.*

Здобувачі освіти можуть набути таких *soft skills*, які є важливими для успішного перекладу:

– розвивати *комунікативні навички* та навички ефективної *міжкультурної комунікації*, адже для перекладача важливо розуміти культурні особливості мов, з якими він працює, щоб якомога точніше передавати сенс та нюанси під час перекладу, враховуючи контекст різних культур, а саме уміти чітко та ефективно передавати інформацію з однієї мови на іншу;

– розвивати *критичне мислення й адаптивність*, оскільки перекладач повинен швидко оцінювати інформацію, аналізувати її та адаптувати переклад, зберігаючи точність і зміст, особливо під час складних ситуацій або в умовах обмеженого часу;

– розвивати *емоційний інтелект*, адже для точного перекладу необхідно розуміти не лише слова, але й емоційний контекст, тон і настрої співрозмовників, щоб передати не тільки зміст, але й атмосферу розмови, або ж твору;

– покращити *навички командної роботи* під час виконання перекладацьких проєктів або при перекладі у парі, потрібно уміти узгоджувати дії і підтримувати колег, щоб забезпечити плавність перекладу;

– вдосконалювати навички *самоорганізації та тайм-менеджменту*, для якісного та своєчасного виконання перекладацького проєкту, уміти планувати свою роботу, правильно розподіляти час і управляти своєю енергією.

Ці *soft skills* допомагають перекладачам бути успішними у швидкому та точному усному перекладі, що важливо в умовах міжнародного спілкування і глобалізації.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 3а (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
CEMECTP 5						
ASPECTS LEXICO-GRAMMATICAUX, SÉMANTIQUES ET STYLISTIQUES DE LA TRADUCTION						
Змістовий модуль 1. Les aspects lexico-grammaticaux de la traduction						
Тема 1. Traduction des realias, noms propres, internationalismes, unités culturellement marquées, abréviations. "Les faux-amis du traducteur".	11	1	4	6	--	РП / Т 5
Тема 2. Traduction des unités phraséologiques, des néologismes et termes.	12	2	4	5	1	ДС / П / ВП 10
Тема 3. Particularités de la traduction des catégories grammaticales.	12	2	4	6	-	РМГ / УО 10
Тема 4. Spécificités de la traduction des constructions verbales.	10	1	2	6	1	ДС / П 10
Разом за змістовим модулем 1	45	6	14	23	2	35
Змістовий модуль 2.						
Caractéristiques sémantiques et stylistiques de la traduction des textes littéraires et des textes d'autres styles						
Тема 5. Traduction des textes de style littéraire.	11	1	4	6	--	РП / П 5
Тема 6. Traduction des textes de style scientifique. Le problème de la reproduction de la terminologie, de la traduction des abréviations.	11	2	4	4	1	ВП / ІР3 10
Тема 7. Traduction des textes de presse. Difficultés stylistiques de la traduction des commentaires des journaux.	12	2	4	5	1	ДС / ІР3 10
Тема 8. Adéquation et exactitude de la traduction. Exercices d'entraînement.	11	1	4	5	1	ІР3 / ВП 10
Разом за змістовим модулем 2	45	6	16	20	3	35
Разом за змістові модулі						70
Контрольна робота						Т / 30
Усього за 5 семестр	90	12	30	43	5	100
CEMECTP 6						
TRADUCTION LITTÉRAIRE						
Змістовий модуль 1.						
Types et fonctions du texte littéraire						

Тема 1. Caractéristiques du style littéraire.	11	1	4	5	1	ДС / РП 5
Тема 2. Types et genres d'œuvres littéraires. Fonctions du texte littéraire.	11	2	4	5	--	РМГ / П 10
Тема 3. Exigences de base pour la traduction littéraire.	12	2	4	5	1	РМГ / ВП 10
Тема 4. Aspects culturels et temporels de la traduction littéraire.	11	1	4	5	1	П / УО 10
Разом за змістовим модулем 1	45	6	16	20	3	35
Змістовий модуль 2. Difficultés de traduction des œuvres littéraires						
Тема 5. La traduction littéraire comme processus	11	1	4	5	1	ІРЗ / ВП 5
Тема 6. Types de transformations de traduction (lexicales, grammaticales).	11	2	4	5	--	УО / П 10
Тема 7. Caractéristiques syntaxiques de la traduction.	12	1	6	4	1	РП / ДС 10
Тема 8. Techniques stylistiques en traduction.	11	2	4	5	--	РП / ВП 10
Разом за змістовим модулем 2	45	6	18	19	2	35
Загалом за поточний контроль						70
Загалом за модульний контроль						30
Модульна контрольна робота						Т / 30
Усього за 6 семестр	90	12	34	39	5	100
Разом за 5-ий та 6-ий семестри	180	24	64	82	10	

Умовні скорочення: ДС – дискусія; ДБ – дебати, Т – тести, РМГ – робота в малих групах, РП – реферативне повідомлення, УО – усне опитування, ВП – вправи на переклад; П – презентація, МКР – модульна контрольна робота.

Таблиця 3а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
СЕМЕСТР 5 ASPECTS LEXICO-GRAMMATICaux, SÉMANTIQUES ET STYLISTIQUES DE LA TRADUCTION						
Змістовий модуль 1. Les aspects lexico-grammaticaux de la traduction						
Тема 1. Traduction des realias, noms propres, internationalismes, unités culturellement marquées, abréviations. "Les faux-amis du traducteur".	11	--	1	9	1	РП / Т 5
Тема 2. Traduction des unités phraséologiques, des néologismes et termes.	12	1	1	9	1	ДС / П / ВП 10

Тема 3. Particularités de la traduction des catégories grammaticales.	11	--	1	9	1	РМГ / УО 10
Тема 4. Spécificités de la traduction des constructions verbales.	11	1	1	7	2	ДС / П 10
Разом за змістовим модулем 1	45	2	4	34	5	35
Змістовий модуль 2. Caractéristiques sémantiques et stylistiques de la traduction des textes littéraires et des textes d'autres styles						
Тема 5. Traduction des textes de style littéraire.	11	--	1	9	1	РП / П 5
Тема 6. Traduction des textes de style scientifique. Le problème de la reproduction de la terminologie, de la traduction des abréviations.	11	1	1	8	1	ВП / ІР3 10
Тема 7. Traduction des textes de presse. Difficultés stylistiques de la traduction des commentaires des journaux.	12	1	2	8	1	ДС / ІР3 10
Тема 8. Adéquation et exactitude de la traduction. Exercices d'entraînement.	11	--	2	7	2	ІР3 / ВП 10
Разом за змістовим модулем 2	45	2	6	32	5	35
Разом за змістові модулі						70
Контрольна робота						Т / 30
Усього за 5 семестр	90	4	10	66	5	100
СЕМЕСТР 6 TRADUCTION LITTÉRAIRE						
Змістовий модуль 1. Types et fonctions du texte littéraire						
Тема 1. Caractéristiques du style littéraire.	11	--	1	8	2	ДС / РП 5
Тема 2. Types et genres d'œuvres littéraires. Fonctions du texte littéraire.	11	1	1	8	1	РМГ / П 10
Тема 3. Exigences de base pour la traduction littéraire.	12	1	1	9	1	РМГ / ВП 10
Тема 4. Aspects culturels et temporels de la traduction littéraire.	11	--	1	8	2	П / УО 10
Разом за змістовим модулем 1	45	2	4	33	6	35
Змістовий модуль 2. Difficultés de traduction des œuvres littéraires						
Тема 5. La traduction littéraire comme processus	11	--	1	8	2	ІР3 / ВП 5
Тема 6. Types de transformations de traduction (lexicales, grammaticales).	11	1	1	8	1	УО / П 10
Тема 7. Caractéristiques	12	1	2	8	1	РП / ДС

syntaxiques de la traduction.						10
Тема 8. Techniques stylistiques en traduction.	11	--	2	7	2	РП / ВП 10
Разом за змістовим модулем 2	45	2	6	31	6	35
Загалом за поточний контроль						70
Загалом за модульний контроль						30
Модульна контрольна робота						МКР / 30
Усього за 6 семестр	90	4	10	64	12	100
Разом за 5-ий та 6-ий семестри	180	8	20	130	22	

Умовні скорочення: ДС – дискусія; ДБ – дебати, Т – тести, РМГ – робота в малих групах, РП – реферативне повідомлення, УО – усне опитування, ВП – вправи на переклад; П – презентація, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача полягає у засвоєнні ним навчального матеріалу у позааудиторний час без участі викладача. Оцінювання якості результатів самостійної роботи викладач здійснює під час практичних занять, а також під час консультацій та індивідуальних занять зі студентами, за графіком, складеним кафедрою романської філології з урахуванням потреб і можливостей здобувача.

Таблиця 4

№ з/п	Види завдань
1.	Опрацювання лекційного матеріалу.
2.	Опрацювання фахової літератури з метою підготовки повідомлень та участі у дискусії із питань, винесених на практичні (семінарські) заняття.
3.	Підготовка завдань за тематикою лекційних занять.
4.	Тренувальні вправи на переклад.
5.	Підготовка повідомлень та презентацій на запропоновані теми: - збереження індивідуального стилю автора під час перекладу; - передача тимчасової дистанції тексту (врахування слів певної епохи); - передача стилістичних і експресивних відтінків оригіналу; - уникнення буквалізму при перекладі; Культурологічні та часові аспекти художнього перекладу.
6.	Виконання ІРЗ (індивідуальна робота здобувача): - переклад текстів різних стилів та їх аналіз; - вичитування і редагування тексту після перекладу; - перекладознавчий аналіз франкомовного художнього тексту: порівняльний аналіз оригіналу і перекладу.
7.	Виконання вправ на переклад з використанням комп'ютерних технологій.
8.	Підготовка до контрольних робіт.
	Разом: 82 год./ 130 год

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених програмою освітнього компонента, повідомляти викладача про його зміни, бути

організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача за консультаціями у разі потреби.

На початку вивчення освітнього компонента *викладач повинен* ознайомити здобувачів з метою і завданнями освітнього компонента; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування занять; з принципами академічної доброчесності; з особливостями отримання різних видів освіти. *Здобувачі зобов'язані* відвідувати лекційні і практичні заняття, де вони отримують бали за поточний контроль.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародне стажування, за умови певних сімейних обставин тощо), здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому разі відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до *Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету ВНУ імені Лесі Українки* (<https://bit.ly/3VUrNSr>).

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Теорія і практика перекладу з другої іноземної мови (французької)» базується на основі *Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки* (<https://bit.ly/4nMUCyA>) та здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань здобувачів.

При вивченні освітнього компонента здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекції, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших здобувачів, підготовку виступів та презентацій, участь у дискусіях та дебатах).

Усі види діяльності здобувача, вказані у силабусі освітнього компонента «Теорія і практика перекладу з другої іноземної мови (французької)», підлягають оцінюванню за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка становить сумарну кількість балів за поточний і підсумковий контроль. *Поточним* контролем передбачені види робіт на практичних заняттях, що мають на меті перевірку рівня знань здобувачів та їхню активність на занятті.

Усі форми поточного контролю оцінюються за 5-бальною шкалою (від 1-5). Усі набрані бали обраховуються як середнє арифметичне у межах кожного змістового модуля відповідно до того, як це вказано у *Табл. 5*.

Критерії оцінювання

Таблиця 5

5	Здобувач освіти демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговується спеціальною термінологією; доречно ілюструє відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованої літератури; бере участь у дискусії при обговоренні питань на семінарських заняттях; ретельно готує реферативні повідомлення; успішно виконує контрольні тестові завдання; вміє практично застосовувати отримані знання з курсу.
4	Здобувач освіти демонструє компетентність вирішувати поставлені завдання; правильно розкриває основний зміст матеріалу; використовує спеціальну термінологію; вміє працювати з додатковими джерелами; його відповіді, реферативні повідомлення не завжди повні, містять деякі неточності у викладі інформації, хоча помилки є несуттєвими; тестові завдання виконує добре; вміє практично застосовувати отримані знання з курсу.
3	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є

	суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; реферативні повідомлення виконані неретельно, фрагментарно; при виконанні тестових завдань робить помилки; здобувач застосовує знання на практиці частково.
2	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; реферативні повідомлення – фрагментарні; при виконанні тестових завдань робить багато помилок; здобувач не вміє застосувати знання на практиці.
1	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом; є численні помилки у викладі інформації; спеціальною термінологією не володіє; реферативні повідомлення не відповідають змісту та формі питання; при виконанні тестових завдань кількість правильних відповідей мінімальна; здобувач не вміє застосовувати знання на практиці.

Максимальна кількість балів за поточне оцінювання у випадку, якщо семестровий контроль відбувається у формі заліку поточний бал становить 100 балів; У випадку, коли семестровий контроль закінчується екзаменом, максимальний поточний бал становить – 70 балів. Якщо здобувач хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, йому пропонується підготовка та захист презентації або написання реферату на одну із запропонованих тем (на вибір) із тематики освітнього компонента.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється *Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки* (<https://bit.ly/3AfMgMC>), згідно з яким здобувач зобов'язаний самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), вказувати джерела, якими послуговувався, додавати їх опис до кожного виду роботи, не поширювати та не копіювати авторські матеріали, не вдаватися до обману та списування, повідомляти куратора академічної групи у разі виявлення порушень етики академічної доброчесності та випадків (само)плагиату, необ'єктивного оцінювання результатів роботи здобувачів чи/та хабарництва.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Організація процесу вивчення освітнього компонента дозволяє здобувачеві бути мобільним і гнучким в (само)організації навчання. У разі відсутності на лекційному занятті здобувач опрацьовує матеріал самостійно і формує конспект лекції, на практичному (семінарському) занятті – готує повідомлення із питань, винесених на обговорення під час семінарського заняття, у письмовій формі. Виконані завдання обговорюються на консультації або відправляються на електронну пошту, зазначену в силабусі. У разі змішаного (дистанційного) навчання – використовується платформа Zoom для забезпечення освітнього процесу. Усі матеріали зберігаються на електронній скриньці кафедри. Перекладання контрольних модулів відбувається лише за наявності поважних причин (напр., лікарняний лист, академічна мобільність тощо). Усі види робіт поточного контролю, що підлягають до-, пере- чи складанню поза графіком і термінами, передбаченими на їх виконання, оцінюються у 80-процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку заліково-екзаменаційної сесії.

У разі здобуття студентом навичок і умінь у неформальній та/або інформальній освіті порядок і процедура їх визнання регламентується відповідним *Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки* (<https://bit.ly/4bCA0GI>). Згідно з цим положенням здобувачам можуть бути зараховані результати такого навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 6 кредитів за навчальний рік) до початку вивчення освітнього компоненту.

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність здобувача упродовж семестру, а саме таку, що не передбачена формами поточного контролю. Таким чином, здобувач освіти крім балів за поточне оцінювання може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики ОК); а також за активність на заняттях здобувач може додатково отримати до 20% максимального поточного балу. Кількість отриманих балів затверджується протоколом кафедри та погоджується науково-методичною комісією факультету.

У цьому випадку здобувач інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених здобувачем отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади; – 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувач, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до *Положення про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки* <https://bit.ly/4nIZnZP>. Знання, уміння, компетентності здобувачів оцінюються представниками підприємства (де здобувач набуває певної кваліфікації на основі договору) та викладачем університету.

V. Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль включає виконання підсумкової модульної контрольної роботи за матеріалами освітнього компонента. Модульна контрольна робота передбачає перевірку теоретичних основ знань здобувачів з даної дисципліни та виконання вправ на переклад. Обсяг завдань – 6 питань, що передбачають надання розширеної письмової відповіді й оцінюються від 1 до 5 балів кожне (разом 30 балів). Зі структурою, змістом і критеріями оцінювання усіх видів робіт підсумкового контролю викладач ознайомлює здобувачів на початку вивчення освітнього компонента.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Для підсумкової перевірки знань здобувачів, оцінки їхніх компетентностей та програмних результатів з ОК, використовуються контрольні роботи. Виконання контрольної роботи проходить письмово і триває не довше 1 академічної години. За успішне написання контрольної роботи (5 семестр) здобувач може отримати 25 балів:

30-27 балів – здобувач повною мірою розкрив всі теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу; показав глибокі, ґрунтовні знання з ОК; вмів логічно, послідовно і грамотно формулювати думку; чітко дає відповідь на поставлене запитання / проблему; аргументуючи свою відповідь, наводить приклади. Всі завдання контрольної роботи виконано в повному обсязі.

26-23 бали – здобувач повністю розкрив всі теоретичні питання на основі програмного матеріалу; показав добрі знання з ОК; вмів логічно, послідовно і грамотно формулювати думку; чітко дає відповідь на поставлене запитання / проблему; аргументуючи свою відповідь, наводить приклади. Всі завдання контрольної роботи виконано в повному обсязі.

22-19 – здобувач загалом розкрив всі теоретичні питання на основі програмного матеріалу; показав непогані знання з ОК та вміння послідовно і грамотно формулювати думку; дає відповідь на поставлене запитання / проблему, наводить приклади; здобувач припускається незначних, несуттєвих помилок при викладі.

18-15 – здобувач розкрив теоретичні питання побіжно, не ґрунтовно; показав посередні знання з ОК; не завжди послідовно, ґрамотно й аргументовано формулював думку; припускався помилок, неточностей як змістових, так і ґраматичних.

14-0 балів – здобувач розкрив питання контрольної роботи не всі й частково; показав недостатні знання з ОК; не завжди послідовно, ґрамотно й аргументовано формулював думку; припускався суттєвих помилок, неточностей як змістових, так і ґраматичних.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг здобувач повинен складати екзамен. При цьому бали, набрані здобувачем за результатами підсумкових видів робіт, анулюються. Структуру, питання та критерії оцінювання екзамену викладач повідомляє не пізніше, ніж за 2 тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Підсумковий контроль (екзамен) з освітнього компонента «Теорія і практика перекладу з другої іноземної мови (французької)» визначається в балах як сума поточних та підсумкових оцінок і фіксується в електронному журналі після вивчення змістового модуля. Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента є сумою поточних і підсумкових модульних оцінок та становить не менше 75 балів, то, за згодою здобувача, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену.

Відсутність здобувача на підсумковому контролі та/або невиконання його робіт оцінюється у “0” балів. Повторне складання підсумкового контролю для здобувача можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно до графіка, затвердженого кафедрою романської філології. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за всі види робіт підсумкового контролю, становить 30. Перескладання (без поважних причин) будь-яких видів підсумкових робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувачі, які не склали екзамен, повинні перескласти його. Перескладання екзамену відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється деканатом факультету. Підсумковий рейтинговий бал оцінюється за 100-бальною шкалою. Набрана кількість балів записується в екзаменаційну відомість та індивідуальний план здобувача.

У 5 семестрі формою контролю даного освітнього компонента є залік, тому оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами тих видів робіт, які передбачені силабусом. Якщо протягом семестру здобувач набрав недостатню кількість балів, щоб залік вважався зарахованим (менше 60 балів), або хоче покращити свій бал, він може складати його у день заліку згідно з розкладом. Форму проведення заліку викладач повідомляє здобувачеві заздалегідь.

Питання, що виносяться на залік (5 семестр):

Лексико-ґраматичні аспекти перекладу

1. Les moyens de la traduction au niveau de la phrase.
2. Les particularités de la traduction des realias.
3. Les particularités de la traduction des noms propres.
4. Les particularités de la traduction des internationalismes.
5. Les particularités de la traduction des unités culturellement marquées.
6. Les particularités de la traduction des abréviations.
7. « Les faux-amis du traducteur ».
8. La traduction des unités phraséologiques.
9. La traduction des néologismes.
10. La traduction des termes.
11. Les stratégies et les mécanismes de la traduction au niveau grammatical.
12. Spécificités de la traduction des constructions verbales.
13. Particularités de la traduction des catégories grammaticales.
14. Les fonctions et les stratégies de la traduction au niveau lexical.

15. Les fonctions et les stratégies de la traduction au niveau grammatical.
16. L'expression du temps et sa traduction.
17. Les modes verbaux et leur traduction.
18. Les transformations grammaticales, leurs types et leurs traductions.
19. Les transformations lexicales, leurs types et leurs traductions.
20. Les particularités de la traduction des catégories syntaxiques.

**Питання, що виносяться на екзамен (6 семестр):
Художній переклад**

1. L'analyse lingvo-littéraire du texte.
2. Définition du texte littéraire.
3. Les genres et les types du texte littéraire.
4. Les étapes de l'analyse du texte littéraire.
5. Le statut du narrateur.
6. La traductologie comme une science.
7. Les types de la traduction
8. Les fonctions de la traduction littéraire.
9. Système des styles et des genres dans la littérature française.
10. Les stratégies et les mécanismes de la traduction littéraire professionnelle.
11. La compétence professionnelle de la traduction de poésie et des drames.
12. Les moyens lingvo-stylistiques de la traduction de prose.
13. Modèles et fonctions de la traduction.
14. Les courants littéraires.
15. Les styles littéraires et leurs particularités
16. Les caractéristiques des genres littéraires.
17. Les aspects lingvo-culturels de la traduction.
18. Les exigences de la traduction littéraire.
19. Les moyens lingvo-stylistiques de la traduction de poésie.
20. Les moyens lingvo-stylistiques de la traduction de drame.
21. Les moyens lingvo-stylistiques de la traduction de prose.
22. Les moyens de la traduction du texte littéraire.
23. Les moyens de la traduction du titre du texte littéraire.
24. Les moyens de la traduction et de la vérification des idées du texte.
25. Les moyens de la traduction et de la transmission de la syntaxe et du vocabulaire du texte littéraire.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання здобувачів, де формою контролю є іспит

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Шкала оцінювання здобувачів, де формою контролю є залік

Таблиця 7

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Оцінювання за 100-бальною шкалою

Таблиця 8

За 100-бальною системою	За національною системою	Визначення
90-100	5 (відмінно)	Здобувач повно та ґрунтовно засвоїв усі теми освітнього компонента, вмiє вiльно та самостiйно викласти змiст усiх питань, розумiє його значення для своєї професiйної пiдготовки, повнiстю виконав усi завдання кожної теми поточного та модульного контролю в цiлому. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
82-89	4 (дуже добре)	Здобувач недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання освітнього компонента. Вмiє самостiйно викласти змiст основних питань освітнього компонента, виконав завдання кожної теми поточного та модульного контролю.
75-81	4 (добре)	Здобувач недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми освітнього компонента, не вмiє самостiйно викласти змiст деяких питань освітнього компонента. Окремі завдання кожної теми поточного та модульного контролю виконав не повнiстю.
67-74	3 (задовiльно)	Здобувач засвоїв лише окремі теми освітнього компонента. Не вмiє вiльно самостiйно викласти змiст основних питань освітнього компонента, окремі завдання кожної теми поточного та модульного контролю повнiстю не виконав.
60-67	3 (достатньо)	Здобувач засвоїв лише окремі питання освітнього компонента. Не вмiє достатньо самостiйно викласти змiст бiльшості питань освітнього компонента. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю.
1-59	2 (незадовiльно)	Здобувач не засвоїв бiльшості тем, не вмiє викласти змiст бiльшості основних питань освітнього компонента. Не виконав бiльшості завдань кожної теми та модульного контролю.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Кикоть В. Українські перекладачі. Навчальне видання. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2024. 240 с.
3. Мартинюк О. М., Гуз О. П. Французька мова. Практикум з перекладу: навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
4. Bérard C. La traduction littéraire : l'art du flou cohérent. URL : <https://www.lecrachoirdeflaubert.ulaval.ca/2019/04/la-traduction-litteraire-lart-du-flou-coherent/>.
5. Bondaruk L. and other. Cognitive-epistemological, pragmatic, and psycholinguistic aspects of French interjections. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2024. Volume 11. Number 1. P. 96–108.

Додатковий перелік:

1. Бондарук Л., Моклиця М. Аналіз драматургічного твору в параметрах категорії часу (на матеріалі драми Лесі Українки «Адвокат Мартіан»). *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. № 33. С. 307–318.
2. Галян О. В., Мартинюк О. М. Формування акронімів як спосіб утворення неологізмів у науково-технічних текстах (на матеріалі французької мови). *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Сер. Філологія (мовознавство)*. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2021. Вип. 32. С. 154–163. DOI : <http://doi.org/10.31652/2521-1307-2021-32-154-163>.
3. Галян О., Мартинюк О., Хірочинська О. Формування та систематизація французької наукової лексики. Актуальні питання іноземної філології. *Збірник наукових праць*. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2022. Вип. 16. С. 3–9. DOI: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-1>
4. *Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Белих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзін, О. А. Вишневська, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засекін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedeladze, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогащ, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп.* Київ : Кондор, 2021. 355 с.
5. La traduction dans une perspective de genre. Enjeux politiques, éditoriaux et professionnels / Amadori S., Cécile Desoutter C., Elefante Ch., Pederzoli R. *Langages. Cultures. Médiation*. Milano : LED, 2022. URL : https://www.ledonline.it/public/files/journals/9/997-4/Traduction-genre_01.pdf.

Інтернет-ресурси

1. Les références culturelles, essentielles en traduction ? URL : <https://www.sotratech.com/les-references-culturelles-essentielles-en-traduction/>
2. Savoir identifier les problèmes de traduction. URL : <https://bilis.com/blog/savoir-identifier-les-problemes-de-traduction/>